Asiantuntijalausunto HE 203/2026 Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Finnfund Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja siihen liittyviksi laeiksi

Ulkoasiainvaliokunta

3.11.2026

Ulkoministeriö

1. Esityksen tavoitteet

- Esitetään säädettäväksi uusi Finnfund-laki: Kumottaisiin nykyinen laki Teollisen yhteistyön rahasto Oy -nimisestä osakeyhtiöstä. Muutettaisiin Teollisen yhteistyön rahasto Oy toiminimi Finnfund Oy:ksi.
- Esityksen tavoitteena on uudistaa Finnfundia koskeva lainsäädäntö perustuslain vaatimusten mukaiseksi. Samalla pyritään parantamaan yhtiön toiminnan vaikuttavuutta, vahvistamaan yksityisen sektorin roolia Suomen kehitysyhteistyössä, vahvistaa yritysrahoituspalveluita sekä edesauttaa kehitysvaikutusten saavuttamista kehittyvissä maissa.

2. Esityksen keskeinen sisältö

- Konsernirakenne: esitetään säädettäväksi konsernirakenteesta, jossa liiketaloudellista toimintaa harjoittaa emoyhtiö Finnfund Oy ja julkisia hallintotehtäviä hoitaa tytäryhtiö.
- Valtionavustustehtävien siirto: siirrettäisiin lailla ulkoministeriöstä tytäryhtiölle tiettyjen yksityissektorin valtionavustusten myöntäminen ja hallinnointi. Merkittävä julkisen vallan käyttö, kuten valtionavustusten ja valtiontuen maksatuksenkeskeytys- ja takaisinperintäpäätökset sekä tarkastuspäätökset säilyisivät ministeriössä. (Siirron perustuslainmukaisuutta käsitelty PeV:lle jaetussa taustamuistiossa , PeV 20.10.2026)
- Mahdollisuus jatkossa kehittää teknisen avun välineitä edistämään yritysten ja niiden hankkeiden rahoitettavuutta, kestävyyttä ja vastuullisuutta.
- Rahoituskohteet: Emoyhtiö Finnfund Oy voisi kanavoida rahoitustaan kehittyviin maihin myös kehittyneeseen maahan perustetun yrityksen kautta, esim. investointisuojan parantamiseksi.
- Emoyhtiön nimen muutos: Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n toiminimi muutettaisiin samalla Finnfund Oy:ksi. Nykyisellään Finnfund on ollut Teollisen yhteistyön rahasto Oy:n aputoiminimi.

3. Toiminnan oikeudellisen perustan vahvistaminen

- Julkisia hallintotehtäviä on käytännössä siirretty Finnfundille jo vuodesta 2006 alkaen. Nykytilan säilyttäminen ilman asianmukaista lainsäädäntöä ei ole perustuslain 124 §:n edellytysten valossa mahdollista.
- Esityksellä luodaan ajantasainen lainsäädännöllinen perusta Finnfundin toiminnalle sekä selkeytetään ulkoministeriön toimeksiannosta hoidettavien tehtävien oikeudellista asemaa. Emoyhtiön toiminta eriytettäisiin julkisista hallintotehtävistä
- Esityksessä säädettäisiin lisäksi mm.
  - Julkisuudesta ja salassapidosta (tytäryhtiön koko toimintaan sovellettaisiin julkisuuslakia, emoyhtiölle lähtökohtana rahoitustoiminnan luonteen mukainen salassapitovelvollisuus).
  - Rajatusta tietojenvaihdosta (salassapidosta poikkeava tiedonsaanti vain laissa määriteltyihin käyttötarkoituksiin ja välttämättömiin tietoihin).
  - Henkilötietojen suojasta
  - Oikeusturvasta ja hyvästä hallinnosta (hallinnon yleislait ja virkavastuuta koskeva sääntely soveltuisi julkisia hallintotehtäviä hoitaviin); henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista, muutoksenhakukeinoista sekä ulkoministeriön ohjauksesta ja valvonnasta säädettäisiin

4. Esityksen vaikutukset

- Kehitysrahoituksen erityisosaamisen ja resurssien keskittyminen yhteen paikkaan
- Finnfundin kehittyvien maiden yritysrahoitusosaamisen aiempaakin parempi saaminen yritysten käyttöön
- Yritysten palveluiden parantaminen
- Yhtiömuotoon perustuvan toiminnan suurempi joustavuus ministeriössä tehtävään työhön verrattuna
- Nykyisen päällekkäisen työn vähentäminen, tehokkuus ja sopeutumiskyky

> Ulkoministeriön resurssien keskittyminen kehitysyhteistyön suunnitteluun, ohjaamiseen sekä valvontaan.

- Voimistuneet kehitysvaikutukset kohdemaissa vastuullisesti toimivien suomalaisyritysten investointien ja liiketoiminnan lisääntymisen ansiosta
- Välillisenä vaikutuksena Suomen ja taloudellisesti vahvistuvien kehittyvien maiden taloudellisten yhteyksien ja yhteistyön lisääntyminen.

Kiitos!